

Zakon o dopolnitvah Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti (Uradni list RS, št. 61/17 in 133/22 – odl. US)

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o arhitekturni in inženirski dejavnosti (Uradni list RS, št. 61/17 in 133/22 – odl. US) se v 2. členu v prvem odstavku v 2. točki pika nadomesti z vejico in doda nova 3. točka, ki se glasi:

»3. geodet z geodetsko izkaznico je oseba, ki je na dan uveljavitve Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti (Uradni list RS, št. 61/17 in 133/22 – odl. US) imela geodetsko izkaznico, izdano v skladu Zakonom o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 77/10 in 61/2017-ZAID).«.

2. člen

Za 4. členom se doda nov 4.a člen, ki se glasi:

»4.a člen (poklicne naloge geodetov z geodetsko izkaznico)

(1) Geodet z geodetsko izkaznico lahko na področju evidentiranja nepremičnin izvaja inženirski del katastrskih postopkov iz petega odstavka 38. člena Zakona o katastru nepremičnin (Uradni list RS, št. 54/21; v nadaljnjem besedilu: ZKN). Za izvajanje inženirskega dela katastrskega postopka ima v skladu s prvim odstavkom 40. člena ZKN omogočen dostop do informacijskega sistema kataster. Dostop do informacijskega sistema kataster se dovoli geodetom z geodetsko izkaznico, ki imajo opravljeno izobraževanje za uporabo informacijskega sistema kataster.

(2) Geodet z geodetsko izkaznico lahko izvaja strokovno tehnične postopke izvedbe geodetske izmere po Zakonu o državnem geodetskem referenčnem sistemu (Uradni list RS, št. 25/14 in 61/17 – ZAID).

(3) Ne glede na šesti odstavek 39. člena Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21 in 105/22 – ZZNŠPP in 133/23; v nadaljnjem besedilu: GZ-1), lahko projektant v izdelavo projektne dokumentacije vključi geodeta z geodetsko izkaznico, katerega strokovne rešitve so glede na namen in zahtevnost objekta ter namen izdelave projektne dokumentacije potrebne.

(4) Zakoličenje objekta iz 75. člena GZ-1 lahko izvede tudi geodet z geodetsko izkaznico zakoličenje objekta.

(5) Določbe četrtega odstavka 107. člena GZ-1 veljajo tudi za geodeta z geodetsko izkaznico.

(6) Določbe tretjega in četrtega odstavka 141. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 95/23 – ZIUOPZP) veljajo tudi za geodeta z geodetsko izkaznico.«.

3. člen

V četrtem odstavku 53. člena se za besedilom »pooblaščen inženir« doda vejica in besedilo »geodet z geodetsko izkaznico«.

PREHODNI IN KONČNA DOLOČBA

4. člen

Do uskladitve GZ-1 s tem zakonom se z globo, določeno v prvem odstavku 124. člena GZ-1, kaznuje za prekršek geodet z geodetsko izkaznico, ki podpiše zakoličbeni zapisnik za zakoličbo objekta, ki je bila izvedena v nasprotju z gradbenim dovoljenjem in projektno dokumentacijo za izvedbo gradnje (tretji odstavek 75. člena GZ-1).

5. člen

(1) V Zakonu o katastru nepremičnin (Uradni list RS, št. 54/21; v nadaljnjem besedilu: ZKN) se v:

- 47. členu v prvem odstavku v 4. točki in v četrtem odstavku ob prvi omembi besedila »pooblaščen geodet«,
- 58. členu v prvem odstavku,
- 59. členu v drugem, tretjem, četrtem, petem, sedmem, devetem, enajstem odstavku,
- 93. členu v sedmem odstavku,
- 111. členu v prvem odstavku

za besedilom »pooblaščen geodet« doda besedilo »ali geodet z geodetsko izkaznico« in v 39. členu v tretjem odstavku za besedilom »(v nadaljnjem besedilu: pooblaščen geodet),« doda besedilo »ali geodet z geodetsko izkaznico«.

(2) V tretjem odstavku 40. člena ZKN se za prvo alinejo doda nova alineja, ki se glasi: »geodet z geodetsko izkaznico za izvajanje inženirskega dela katastrskega postopka«.

6. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Zaradi odločbe Ustavnega sodišča Republike Slovenije opr. št. U-I-14/18-27 z dne 15. 9. 2022 (v nadaljnjem besedilu: odločba US), v kateri je sodišče presojalo pravno ureditev opravljanja geodetskega poklica »geodet z izkaznico«, ki ga Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti (Uradni list RS, št. 61/17 in 133/22 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZAID) ne določa (več), in presodilo, da ureditev ZAID glede ukinitve poklica »geodet z izkaznico« ni primerna, saj imajo osebe »geodet z izkaznico« uporabna geodetska znanja in veščine, potrebne za opravljanje določenih geodetskih nalog, in/zato se v skladu s citirano odločbo ustavnega sodišča določa »izjema« glede opravljanja poklicnih nalog pooblaščenega inženirja s področja geodezije oziroma določajo naloge, ki jih lahko opravljajo geodeti z geodetsko izkaznico.

Geodet z geodetsko izkaznico je oseba, ki je na dan uveljavitve Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti (Uradni list RS, št. 61/17 in 133/22 – odl. US) – dne 17. 11. 2017, imela geodetsko izkaznico. Geodetska izkaznica se je izdajala v skladu Zakonom o geodetski dejavnosti (Uradni list RS, št. 77/10 in 61/17 – ZAID; v nadaljnjem besedilu: ZGeoD-1), ki je v 12. členu določal pogoje za pridobitev geodetske izkaznice, in sicer: da ima oseba ① najmanj visoko strokovno izobrazbo geodetske smeri oziroma najmanj visokošolsko strokovno izobrazbo po študijskem programu prve stopnje geodetske smeri, ② najmanj tri leta delovnih izkušenj na področju izvajanja geodetskih storitev ali evidentiranja nepremičnin, in ③ opravljen strokovni izpit za izvajanje geodetskih storitev; v 50. členu pa je določal priznavanje pridobljenih pravic »geodeta« z vzpostavitvijo pravne domneve za posameznike, ki so pogoje za geodete že izpolnili po dosedanjih predpisih (instituta »geodet« in »geodetska izkaznica« sta bila uvedena z ZGeoD iz leta 2000).

K 2. členu

Geodet z geodetsko izkaznico na področju evidentiranja nepremičnin opravlja strokovno tehnična opravila, tj. inženirski del katastrskih postopkov iz petega odstavka 38. člena Zakona o katastru nepremičnin (Uradni list RS, št. 54/21; v nadaljnjem besedilu: ZKN). Inženirski del katastrskega postopka, ki obsega postopek za izdelavo elaborata in izdelavo elaborata, lahko v celoti izvede sam. Za izvajanje inženirskega dela katastrskega postopka ima v skladu s prvim odstavkom 40. člena ZKN omogočen dostop do informacijskega sistema kataster. Dostop do informacijskega sistema kataster se dovoli geodetom z geodetsko izkaznico, ki imajo opravljeno izobraževanje za uporabo informacijskega sistema kataster.

Geodet z geodetsko izkaznico sme inženirski del katastrskih postopkov opravljati brez osebne (fizične) prisotnosti pooblaščenega inženirja s področja geodezije, osebno sam, po navodilih in pod nadzorom pooblaščenega inženirja s področja geodezije. Po izvedbi inženirskega dela katastrskih postopkov pa potrditev izvedenega dela (izdelanega elaborata), kadar je predpisana, še vedno, enako kot doslej, potrdi pooblaščen inženir s področja geodezije, ki zanj tudi odgovarja geodetskemu podjetju in naročniku storitve/naloge – za vsak izdelek oziroma opravljeno delo (ne glede na to, ali ga je opravil sam ali kdo drug) oziroma da je izdelek/delo strokovno opravljeno v skladu s predpisi, standardi in pravili geodetske stroke.

Geodet z geodetsko izkaznico lahko izvaja tudi strokovno tehnične postopke izvedbe geodetske izmere po Zakonu o državnem geodetskem referenčnem sistemu (Uradni list RS, št. 25/14 in 61/17 – ZAID; v nadaljnjem besedilu: ZDGRS). ZDGRS določa, da geodetsko izmero izvaja »geodetski strokovnjak« kot reguliran poklic, v 34. členu pa ureja uskladitev opravljanja nalog geodetskega strokovnjaka tako, da določa pravno domnevo – da se šteje, da posameznik, ki ima na dan uveljavitve ZDGRS geodetsko izkaznico, izpolnjuje pogoje za geodetskega strokovnjaka po ZDGRS. Čeprav je ZAID določil prenehanje veljavnosti prvega odstavka 17. člena Zakona o državnem geodetskem referenčnem sistemu – ZDGRS in razveljavil reguliran poklic »geodetski strokovnjak«, v okviru katerega so se lahko opravljala določena geodetska opravila, npr. geodetsko izmero zemljišč (17. člen ZDGRS), ni posegel v ureditev pravne domneve iz drugega odstavka 34. člena ZDGRS, zato oseba, ki je na dan uveljavitve ZDGRS (dne 26. 4. 2014) imela geodetsko izkaznico, lahko ves čas izvaja geodetsko izmero, ki jo ureja ZDGRS.

V šestem odstavku 39. člena Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21 in 105/22 – ZZNŠPP; v nadaljnjem besedilu: GZ-1) je določen nabor strokovnjakov, ki jih vključi projektant v izdelavo projektne dokumentacije. Po tretjem odstavku novega 4.a člena lahko projektant v izdelavo projektne dokumentacije vključi tudi geodeta z geodetsko izkaznico, katerega

strokovne rešitve so glede na namen in zahtevnost objekta ter namen izdelave projektne dokumentacije potrebne.

V drugem odstavku 75. člena GZ-1 je določen način izvedbe zakoličenja objekta, in sicer se zakoličenje objekta izvaja kot geodetska storitev v skladu s predpisom, ki ureja arhitekturno in inženirsko dejavnost. Po četrtem odstavku novega 4.a člena ima geodet z geodetsko izkaznico pristojnost izvedbe zakoličenja objekta.

Po petem odstavku novega 4.a člena velja tudi za geodeta z geodetsko izkaznico določba četrtega odstavka 107. člena GZ-1, ki določa obveznost v odstavku navedenih naslovnikov, da morajo pred izvedbo dejanj iz prvega odstavka tega člena preveriti, ali je v zemljiški knjigi vpisana zaznamba o prepovedi v skladu s 108. členom GZ-1, o zaznambi opozoriti stranko in izvedbo dejanja odkloniti, razen če so dejanja dovoljena na podlagi GZ-1.

V skladu s 141. členom ZUreP-3 lahko tehnično posodobljen prostorski izvedbeni akt izdelata pooblaščen prostorski načrtovalec in pooblaščen inženir s področja geodezije, kot ju določa ZAID. Po šestem odstavku novega 4.a člena lahko tudi geodet z geodetsko izkaznico izdela tehnično posodobljen prostorski izvedbeni akt. Tehnični posodobitvi se priloži njegova izjava, s katero potrjuje, da so izpolnjene zahteve iz drugega odstavka 141. člena ZUreP-3.

K 3. členu

V 53. členu ZAID so določeni prekrški in globe, ki so določene v razponu. V četrtem odstavku tega člena je določen kot prekršek in predpisana globa, če posameznik pri izvajanju poklicnih nalog po ZAID uporablja poklicni naziv pooblaščen arhitekt, pooblaščen krajinski arhitekt, pooblaščen inženir, (po noveli tudi) geodet z geodetsko izkaznico ali pooblaščen prostorski načrtovalec, pa za to ne izpolnjuje predpisanih pogojev (3. člen tega zakona).

K 4. členu

Do ureditve sankcije v področnem predpisu je določena prehodna ureditev sankcioniranja geodeta z geodetsko izkaznico, ki podpiše zakoličbeni zapisnik za zakoličbo objekta, ki je bila izvedena v nasprotju z gradbenim dovoljenjem in projektno dokumentacijo za izvedbo, in sicer se kaznuje z globo, določeno v prvem odstavku 124. člena GZ-1 (tretji odstavek 75. člena GZ-1). V tretjem odstavku 75. člena GZ-1 je določena obveznost sestave zakoličbenega zapisnika, njegova vsebina in podpisniki, ki jamčijo, da je zakoličenje objekta izvedeno skladno z gradbenim dovoljenjem in projektno dokumentacijo za izvedbo gradnje.

K 5. členu

ZAID je temeljni sistemski zakon za določanje pogojev za opravljanje arhitekturne in inženirske dejavnosti. Z dopolnitvijo vsebinske ureditve ZAID (zaradi odločbe US) - tj. vključitvijo ureditve geodetov z geodetsko izkaznico, se z novelo ZAID novelira tudi ZKN, saj so dopolnitve členov ZKN zgolj uskladitvene narave.

K 6. členu

Predpisi morajo biti objavljeni, preden začno veljati. Predpis začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.